

CONSILIUL NAȚIONAL AL PERSOANELOR VÂRSTNICE

**Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului
pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat
și agricultori în perioada 1 I - 30 IX 2015**

**August
2015**

Cuprins

CAPITOLUL I

Pensiile din sistemul asigurărilor sociale de stat	3
1.1. Evoluția numărului de pensionari	3
1.1.1. Numărul minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii	3
1.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în perioada 1 I – 30 IX 2015 față de perioada 1 I – 30 IX 2014.	5
1.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe categorii de pensii și pe grupe de cuantum a pensiei	6
1.1.4. Evoluția numărului de înscrieri noi pe categorii de pensii	8
1.1.5. Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor	9
1.2. Evoluția cuantumului pensiilor	10
1.3. Evoluția puterii de cumpărare a pensiilor	10

CAPITOLUL II

PENSIILE DIN SISTEMUL AGRICULTORILOR	13
2.1. Evoluția numărului de pensionari	13
2.1.1. Numărul minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii	13
2.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în perioada 1 I – 30 IX 2015 față de perioada 1 I – 30 IX 2014.	14
2.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe grupe de cuantum a pensiei	15
2.1.4. Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor	16
2.2. Evoluția cuantumului pensiilor	17

CAPITOLUL III

EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE PENSIONARI	18
--	----

CAPITOLUL IV

VENITURILE ȘI CONSUMUL GOSPODĂRIILOR DE PENSIONARI ÎN TRIMESTRUL II 2015	20
---	----

CAPITOLUL V

CONCLUZII	22
---------------------	----

CAPITOLUL VI

PROPUNERI	25
Bibliografie.	27
Anexe	28

PENSIILE DIN SISTEMUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT¹

1.1. Evoluția numărului de pensionari

1.1.1. Numărul minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii

Numărului minim și maxim al pensionarilor de asigurări sociale de stat, pe categorii de pensii (tabelul nr. 1), în perioada 1.I – 30. IX 2015, a înregistrat următoarele valori:

- pentru categoria **limită de vârstă**, numărul minim al pensionarilor a fost consemnat în luna ianuarie (3.358.747 pensionari, reprezentând 71,59% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna septembrie (3.390.848 pensionari, reprezentând 72,45% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie anticipată**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (21.471 pensionari, reprezentând 0,46% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna septembrie (23.588 pensionari, reprezentând 0,50% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie anticipată parțial**, numărul minim al pensionarilor a fost atins în luna septembrie (83.237 pensionari reprezentând 1,78% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (91.626 pensionari reprezentând 1,95% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie de invaliditate**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat tot în luna septembrie (661.518 pensionari reprezentând 14,13% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (686.300 pensionari reprezentând 14,63% din numărul total al pensionarilor) ;

---

¹Seriile de date statistice lunare privind numărul de pensionari de asigurări sociale de stat și pensia medie de asigurări sociale de stat pe total și pe categorii au fost furnizate de Casa Națională de Pensii Publice

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în perioada 1.I – 30.IX 2015

- pentru categoria **pensie de urmaș**, numărul minim al pensionarilor a fost consemnat în luna septembrie (520.313 pensionari reprezentând 11,12% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (532.626 pensionari reprezentând 11,35% din numărul total al pensionarilor).

Tabelul nr. 1 Numărul de pensionari de asigurări sociale de stat, pe categorii de pensii, în perioada 1.I – 30. IX 2015 și în perioada 1.I – 30. IX 2014

– persoane –

Luna	Total pensionari	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș	Ajutor Social
2015							
Ianuarie	4.691.404	3.358.747	21.471	91.626	686.300	532.626	634
Februarie	4.690.249	3.361.560	22.106	90.901	683.793	531.270	619
Martie	4.684.610	3.365.009	22.402	89.857	680.872	525.870	600
Aprilie	4.680.467	3.368.197	22.604	88.629	677.430	523.021	586
Mai	4.678.854	3.371.560	22.679	87.404	674.516	522.126	569
Iunie	4.679.129	3.376.235	22.852	86.320	671.494	521.665	563
Iulie	4.680.884	3.382.144	23.073	85.285	668.199	521.628	555
August	4.680.393	3.386.475	23.296	84.281	665.216	520.575	550
Septembrie	4.680.041	3.390.848	23.588	83.237	661.518	520.313	537
Media – per	4.683.187	3.362.807	21.828	89.853	681.729	526.364	606
2014							
Ianuarie	4.686.455	3.318.108	16.790	99.008	714.970	536.833	746
Februarie	4.678.898	3.316.850	17.504	98.916	712.382	532.517	729
Martie	4.676.148	3.319.264	18.186	98.437	708.905	530.639	717
Aprilie	4.678.435	3.325.222	18.382	97.289	706.117	530.718	707
Mai	4.676.493	3.327.277	18.468	96.164	703.674	530.216	694
Iunie	4.678.537	3.331.161	18.806	95.865	702.243	529.777	685
Iulie	4.680.282	3.333.249	19.234	95.853	701.272	529.996	678
August	4.683.644	3.339.858	19.513	94.849	698.363	530.392	669
Septembrie	4.684.847	3.345.012	19.789	93.555	695.035	530.795	661
Media – per	4.680.415	3.328.445	18.519	96.660	704.773	531.320	698

1.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în perioada 1.I – 30. IX 2015 față de perioada 1.I – 30. IX 2014

Numărul de pensionari de asigurări sociale, în perioada 1.I – 30. IX 2015 a crescut față de perioada 1.I – 30. IX 2014, cea mai mare creștere înregistrându-se în luna februarie (tabelul nr. 2).

Pe total, față de perioada 1.I – 30. IX 2014, în scădere au fost numărul mediu de pensionari cu pensie de ajutor social (-13,18%), numărul pensionarilor cu pensie anticipată parțial (-7,04%), cu pensie de invaliditate (-3,27%) și cu pensie de urmaș (-0,93%). În creștere au fost numărul mediu al pensionarilor cu pensie anticipată (+17,87%) și numărul mediu al pensionarilor cu pensie pentru limită de vârstă (+1,03%).

În cifre absolute, în perioada 1.I – 30. IX 2015, numărul mediu de pensionari de asigurări sociale de stat a crescut cu 2.772 persoane (4.683.187 față de 4.680.415 în perioada 1.I – 30. IX 2014), datorită creșterii numărului de pensionari cu pensie anticipată (3.309) și a pensionarilor cu pensie pentru limită de vârstă (34.362).

Tabelul nr. 2 Modificarea numărului de pensionari de asigurări sociale de stat, pe categorii de pensii, perioada 1.I – 30. IX 2015 față de perioada 1.I – 30. IX 2014

– % –

Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș	Ajutor Social
Ianuarie	0,11	1,22	27,88	-7,46	-4,01	-0,78	-15,01
Februarie	0,24	1,35	26,29	-8,10	-4,01	-0,23	-15,09
Martie	0,18	1,38	23,18	-8,72	-3,95	-0,90	-16,32
Aprilie	0,04	1,29	22,97	-8,90	-4,06	-1,45	-17,11
Mai	0,05	1,33	22,80	-9,11	-4,14	-1,53	-18,01
Iunie	0,01	1,35	21,51	-91,00	-4,38	-1,53	-17,81
Iulie	0,01	1,47	19,96	-11,03	-4,72	-1,58	-18,14
August	-0,07	1,40	19,39	-11,14	-4,75	-1,85	-17,79
Septembrie	-0,10	1,37	19,20	-11,03	-4,82	-1,97	-18,76
Media – per	0.06	1.03	17.87	-7.04	-3.27	-0.93	-13.18

Sursa: www.cnpas.org

1.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe categorii de pensii și pe grupe de cuantum a pensiei

În sistemul asigurărilor sociale de stat, în perioada 1.I – 30. IX 2015, numărul pensionarilor a avut o evoluție descendentă, cu o descreștere continuă de la 4.691.404 persoane în luna ianuarie, până la 4.678.854 persoane în luna mai, urmată de o creștere la 4.680.884 persoane în luna iulie, apoi o scădere continuă până la 4.680.041 persoane în luna septembrie.

Evoluții continuu descendente au avut următoarele categorii de pensionari:

- *cu pensia de invaliditate* (de la 686.300 persoane în luna ianuarie la 661.518 în luna septembrie, respectiv o scădere cu 24.782 persoane);
- *cu pensie de urmaș* (de la 532.626 persoane în luna ianuarie la 520.313 persoane în luna septembrie, respectiv o scădere cu 12.313 persoane);
- *cu pensia anticipată parțial* (de la 91.626 persoane în luna ianuarie la 83.237 în luna septembrie, respectiv o scădere cu 8.389 persoane);
- *cu pensie de ajutor social* (care, în aceeași perioadă, au scăzut cu 97 persoane, de la 634 la 537 persoane).

Evoluții continuu ascendente au avut următoarele categorii de pensionari:

- *cu pensia pentru limită de vârstă* (de la 3.358.747 persoane în luna ianuarie la 3.390.848 în luna septembrie, respectiv o scădere cu 32.101 persoane);
- *cu pensia anticipată* (de la 21.471 persoane în luna ianuarie la 23.588 în luna septembrie, respectiv o scădere cu 2.117 persoane).

Referindu-ne la **evoluția numărului pensionarilor de asigurări sociale de stat în perioada 1.I – 30. IX 2015, pe grupe în funcție de cuantumul pensiei** (anexa nr. 1), situația se prezintă după cum urmează:

- pentru pensiile de până la 400 lei², numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (638.060 pensionari reprezentând 13,60% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna septembrie (648.541 pensionari reprezentând 13,86% din total);

---

² Începând cu data de 1 aprilie 2009, prin OUG nr.6/2009, a fost instituită pensia socială minim garantată, în valoare de 300 lei, iar de la data de 1 octombrie 2009, cuantumul acesteia a fost majorat la 350 lei, beneficiarii sistemului public de pensii cu domiciliul în România, a căror pensie se situa sub aceste cuantumuri, au primit diferența de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultorii în perioada 1.I-30.IX 2015

- pentru grupa de pensii cuprinse între 401 și 500 lei, numărul minim al pensionarilor a fost consemnat în luna septembrie (425.105 pensionari reprezentând 9,08% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (428.931 pensionari reprezentând 9,14% din numărul total al pensionarilor);
- pentru grupa de pensii între 501 și 1.000 lei, numărul minim al pensionarilor a fost în luna septembrie (1.999.334 pensionari reprezentând 42,72% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (2.013.551 pensionari reprezentând 42,92% din numărul total al pensionarilor);
- pentru grupa de pensii cuprinse între 1.001 și 2000 lei, numărul minim s-a înregistrat în luna ianuarie (1.473.206 pensionari reprezentând 31,40% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna septembrie 1.467.088 pensionari reprezentând 31,35% din numărul total al pensionarilor);
- pentru grupa cu valoarea pensiei peste 2.000 lei, numărul minim al pensionarilor a fost în luna ianuarie (137.656 pensionari reprezentând 2,93% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna septembrie (139.973 pensionari reprezentând 2,99% din numărul total al pensionarilor).

1.1.4. Evoluția numărului de înscrieri noi pe categorii de pensii

Numărul total de înscrieri noi la pensie în perioada 1.I – 30. IX 2015 (215.505 persoane) a crescut față de perioada 1.I – 30. IX 2014 (199.177 persoane) cu 16.328 persoane, respectiv cu 8,20% (tabelele nr. 3 și nr. 4).

Cea mai mare scădere s-a înregistrat în luna ianuarie 2015 când numărul de înscrieri noi a fost de 9.765 persoane, față de 12.444 persoane în ianuarie 2014, respectiv o scădere cu -21,53%.

Intrările în sistem, pe categorii de pensii de asigurări sociale de stat, față de anul anterior au avut următoarea evoluție:

- pentru pensia de invaliditate, numărul de înscrieri noi a crescut cu 7,09% (44.192 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2015 față de 41.266 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2014);

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în perioada 1.I – 30.IX 2015

- pentru pensia de limită de vârstă, numărul de înscrieri noi a crescut cu 9,27% (117.373 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2015 față de 107.419 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2014);
- pentru pensia anticipată parțial, numărul de înscrieri noi a crescut cu 3,14% (18.467 în perioada 1.I – 30. IX 2015 față de 17.905 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2014);
- pentru pensia anticipată, numărul de înscrieri noi a crescut cu 5,61% (7.075 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2015 față de 6.699 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2014);
- pentru pensia de urmaș numărul de înscrieri noi a crescut cu 9,70% (28.398 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2015 față de 25.888 persoane în perioada 1.I – 30. IX 2014);

Numărul de înscrieri noi la pensie, în perioada 1.I – 30. IX 2015, a înregistrat un maxim de 31.480 persoane în luna februarie și un minim de 9.765 persoane în luna ianuarie (numărul de înscrieri noi este prezentat în tabelul nr. 3, iar modificările față de perioada 1.I – 30. IX 2014, este prezentată în tabelul nr. 4).

În perioada 1.I – 30. IX 2015, pe categorii de pensii, cel mai mare număr de înscrieri noi au fost la pensia pentru limită de vârstă (117.373 persoane), urmat de cel pentru pensia de invaliditate (44.192 persoane), pensia de urmaș (28.398 persoane), pensia anticipată parțial (18.467 persoane) și pensia anticipată (7.075 persoane).

Tabelul nr. 3 Numărul de înscrieri noi la pensie în sistemul asigurărilor sociale de stat, pe categorii, în perioada 1.I – 30. IX 2015, comparativ cu perioada 1.I – 30. IX 2014

– persoane –

Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limita de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
2015						
Ianuarie	9.765	4.870	488	1.092	2.170	1.145
Februarie	31.480	16.065	1.093	2.800	7.261	4.261
Martie	26.831	14.289	890	2.378	5.564	3.710
Aprilie	25.602	13.946	839	2.213	5.018	3.586
Mai	23.847	12.997	753	1.999	4.841	3.257
Iunie	24.295	13.480	674	1.937	4.920	3.284
Iulie	24.341	13.650	753	1.921	4.919	3.098

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultorii în perioada 1.I - 30.IX 2015

Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limita de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
August	24.903	13.947	789	2.009	5.015	3.143
Septembrie	24.441	14,129	796	2,118	4,484	2,914
Total – per	215.505	117.373	7.075	18.467	44.192	28.398
2014						
Ianuarie	12.444	5.947	583	1.409	2.922	1.583
Februarie	24.301	12.713	897	2.403	5.613	2.675
Martie	22.138	12.240	836	2.016	3.968	3.078
Aprilie	25.315	14.076	777	2.085	4.820	3.557
Mai	20.280	11.090	616	1.702	3.922	2.950
Iunie	25.347	13.662	804	2.288	5.725	2.868
Iulie	21.835	11.211	738	1.994	4.926	2.966
August	23.933	13.279	708	2.094	4.835	3.017
Septembrie	23.584	13.201	740	1.914	4.535	3.194
Total – per	199.177	107.419	6.699	17.905	41.266	25.888

Sursa: www.cnpas.org

Tabelul nr. 4 Diferențe exprimate în procente a numărului de înscrieri noi la pensie în sistemul asigurărilor sociale de stat, pe categorii, în perioada 1.I – 30. IX 2015, comparativ cu perioada 1.I – 30. IX 2014

- % -

Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limita de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	-21,53	-18,11	-16,30	-22,50	-25,74	-27,67
Februarie	29,54	26,37	21,85	16,52	29,36	59,29
Martie	21,20	16,74	6,46	17,96	40,22	20,53
Aprilie	1,13	-0,92	7,98	6,14	4,11	0,82
Mai	17,59	17,20	22,24	17,45	23,43	10,41
Iunie	-4,15	-1,33	-16,17	-15,34	-14,06	14,50
Iulie	11,48	21,76	2,03	-3,66	-0,14	4,45
August	4,05	5,03	11,44	-4,06	3,72	4,18
Septembrie	3,63	7,03	7,57	10,66	-1,12	-8,77
Total– per	8,20	9,27	5,61	3,14	7,09	9,70

Sursa: www.cnpas.org

1.1.5 Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor

Numărul de decese în rândul pensionarilor, în perioada 1.I – 30. IX 2015, a fost de 144.903 pensionari, în creștere cu 15.781 persoane (11,90%) față de perioada 1.I – 30. IX 2014 (tabelul nr. 5).

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultorii în perioada 1.I - 30.IX 2015

În luna martie 2015 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (21.245 pensionari), iar numărul minim de decese a fost înregistrat în luna ianuarie 2015 (8.077 pensionari).

Tabelul nr. 5 Numărul de pensionari decedați din sistemul asigurărilor sociale de stat în perioada 1.I – 30. IX 2015, comparativ cu perioada 1.I – 30. IX 2014 - persoane -

Luna	Număr pensionari decedați	
	2014	2015
Ianuarie	6.987	8.077
Februarie	20.839	19.975
Martie	15.215	21.245
Aprilie	14.894	19.503
Mai	15.254	16.051
Iunie	15.974	14.922
Iulie	13.779	13.271
August	12.169	15.943
Septembrie	14.011	15.916
Total – per	129.122	144.903

Sursa: www.cnpas.org

1.2. Evoluția cuantumului pensiilor

În luna septembrie 2015 s-a înregistrat o creștere a pensiei medii de asigurări sociale de stat cu 4,98% față de luna septembrie 2014, valoarea nominală a acesteia fiind de 886 lei față de 844 lei (tabelul nr. 6).

Tabelul nr. 6 Cuantumul pensiilor de asigurări sociale de stat, în luna septembrie 2015 și septembrie 2014

Categorია de pensii		Pensia medie de asigurări sociale de stat	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Cuantumul pensiilor (lei)	Septembrie 2015	886	1.018	1.066	623	574	455
	Septembrie 2014	844	971	1.038	630	574	430
Gradul de modificare al pensiilor (%)		4,98	4,84	2,70	-1,11	0,00	5,81

Sursa: www.cnpas.org

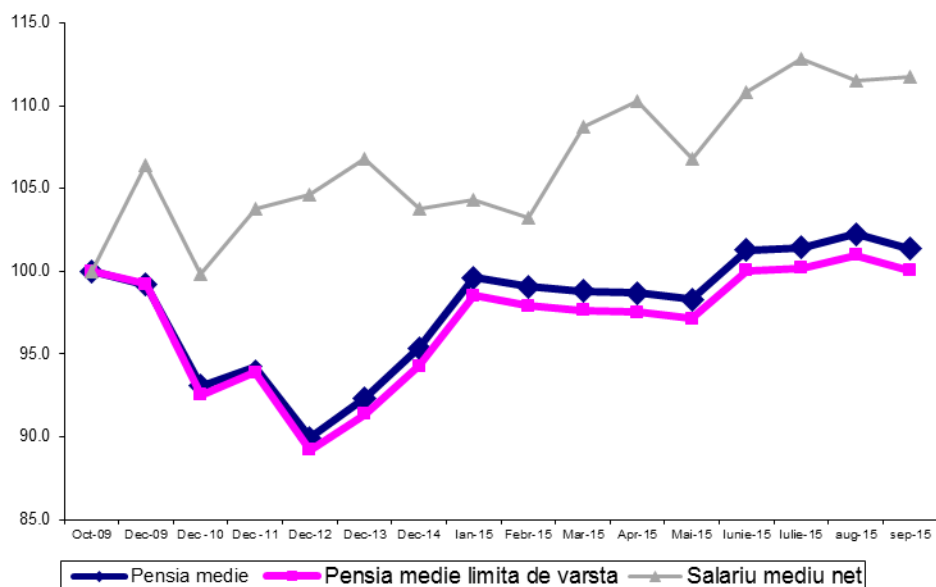
Pe categorii de pensii, cuantumului pensiei a crescut datorită indexării punctului de pensie începând cu luna ianuarie 2015.

În luna septembrie 2015, față de pensia pentru limită de vârstă, pensia anticipată a reprezentat 104,7%, pensia anticipată parțial 61,2%, pensia de invaliditate 56,4%, iar pensia de urmaș 44,7%.

1.3. Evoluția puterii de cumpărare a pensiilor

Cu toate că valoarea punctului de pensie a fost indexată anual începând din anul 2012, puterea de cumpărare pentru pensia medie și pentru pensia pentru limită de vârstă au depășit nivelul ce se înregistrează în luna octombrie 2009 doar din luna iunie 2015, datorită reducerii TVA (anexa nr. 2), acestea fiind mai mari în luna septembrie 2015 cu +1,34%, respectiv +0,06%.

Grafic nr. 1 Evoluția puterii de cumpărare a pensiei medii, a pensiei pentru limită de vârstă și a salariului mediu net, în perioada octombrie 2009 - septembrie 2015

Sursa: www.cnpas.org

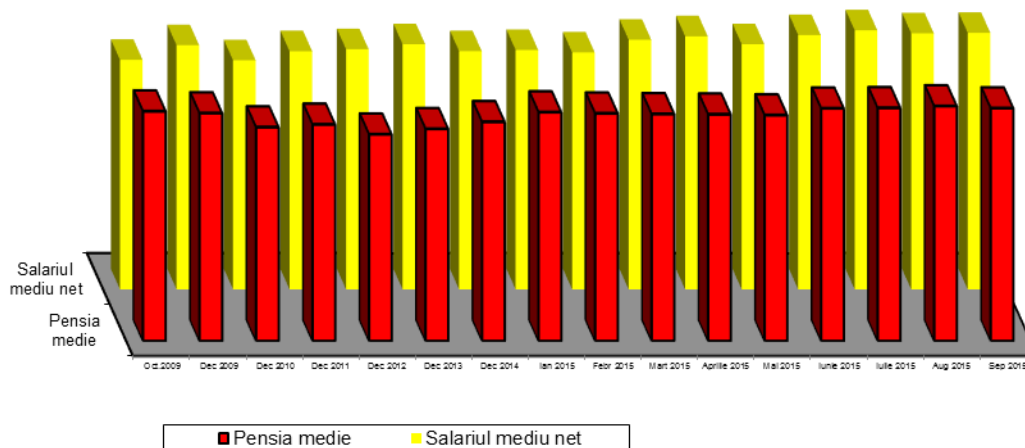
Salariul mediu net în luna septembrie 2015 a fost de 1.833 lei, respectiv de 2,07 ori mai mare decât pensia medie (886 lei) și de 1,80 ori mai mare decât pensia medie pentru limită de vârstă (1.018 lei). Față de luna octombrie 2009 puterea de cumpărare a salariului mediu net a fost cu **+11,8%** mai mare.

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în perioada 1 I - 30 IX 2015

Nivelul pensiei medii de asigurări sociale de stat și a celei pentru limită de vârstă, în luna septembrie 2015, față de salariul mediu brut și net au fost următoarele:

- a) pensia medie de asigurări sociale de stat a reprezentat 34,9% din salariul mediu brut și 48,3% din salariul mediu net;
- b) pensia medie pentru limită de vârstă a reprezentat 40,0% din salariul mediu brut și 55,5% din cel net.

Grafic nr. 2 Evoluția puterii de cumpărare a pensiei medii și a salariului mediu net față de luna octombrie 2009, în perioada octombrie 2009 – septembrie 2015

Sursa: www.cnpas.org

PENSIILE DIN SISTEMUL AGRICULTORILOR³

2.1. Evoluția numărului de pensionari

2.1.1. Numărul minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii

Numărul minim și maxim al pensionarilor agricultori în perioada 1.I – 30.IX 2015, pe categorii de pensii (anexa nr. 3) se prezintă sintetic după cum urmează:

- pentru categoria limită de vârstă, numărul minim al pensionarilor agricultori s-a înregistrat în luna septembrie (411.037 pensionari reprezentând 86,03% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (441.571 pensionari reprezentând 90,49%);
- pentru categoria invaliditate, numărul maxim de pensionari s-a consemnat în luna ianuarie (3.797 pensionari reprezentând 0,78% din numărul total al pensionarilor), iar numărul minim în luna septembrie (3.376 pensionari reprezentând 0,71% din total);
- pentru categoria pensie de urmaș, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna septembrie (38.854 pensionari reprezentând 8,13% din total), iar numărul maxim în luna ianuarie (42.624 pensionari reprezentând 8,73% din numărul total al pensionarilor).

2.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în perioada

1. I – 30 IX 2015 față de perioada 1. I – 30 IX 2014

Numărul total de pensionari agricultori, în perioada 1. I – 30 IX 2015, a scăzut față de perioada similară din 2014 la toate categoriile de pensii, scăderile fiind cuprinse între -9,23% și -9,86%. Pe parcursul perioadei

---

³Seriile de date statistice lunare privind numărul de pensionari agricultori și pensia medie a agricultorilor pe total și pe categorii au fost furnizate de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale.

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în perioada 1. I - 30. IX 2015

analizate, cea mai mare scădere lunară s-a înregistrat în luna septembrie (tabelul nr. 8).

Numărul de pensionari agricultori pe categorii de pensii a scăzut după cum urmează:

- cu pensie de invaliditate -19,07%;
- cu pensie de urmaș -11,60%;
- cu pensie pentru limită de vârstă -9,30%;

Tabelul nr. 7 Numărul de pensionari agricultori, pe categorii, în perioada 1. I – 30 IX 2015 și perioada 1. I – 30 IX 2014

- persoane -				
Luna	Total pensionari	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
2015				
Ianuarie	487.992	441.571	3.797	42.624
Februarie	482.851	437.019	3.763	42.069
Martie	477.811	432.628	3.680	41.503
Aprilie	472.928	428.310	3.148	40.982
Mai	468.134	424.116	3.567	40.451
Iunie	463.775	420.290	3.504	39.981
Iulie	459.934	416.891	3.465	39.578
August	456.769	414.093	3.443	39.233
Septembrie	453.267	411.037	3.376	38.854
Media – per	469.273	425.106	3.581	40.586
2014				
Ianuarie	537.593	484.735	4.931	47.927
Februarie	532.431	480.293	4.828	47.310
Martie	527.195	475.910	4.539	46.746
Aprilie	522.790	472.069	4.446	46,275
Mai	518.406	468.179	4.374	45,853
Iunie	513.920	464.223	4.334	45,363
Iulie	509.875	460.660	4.259	44.956
August	506.059	457.396	4.098	44.565
Septembrie	502.839	454.593	4.015	44.231
Media – per	519.012	468.673	4.425	45.914

Sursa: www.cnpas.org

**Tabelul nr. 8 Modificarea numărului de pensionari agricultori, pe categorii, în
perioada 1.I – 30.IX 2015, comparativ cu perioada 1.I – 30.IX 2014
- în procente -**

Luna	Total	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	-9,23	-8,90	-23,00	-11,06
Februarie	-9,31	-9,01	-22,06	-11,08
Martie	-9,37	-9,09	-18,92	-11,22
Aprilie	-9,54	-9,27	-29,19	-11,44
Mai	-9,70	-9,41	-18,45	-11,78
Iunie	-9,76	-9,46	-19,15	-11,86
Iulie	-9,79	-9,50	-18,64	-11,96
August	-9,74	-9,47	-15,98	-11,96
Septembrie	-9,86	-9,58	-15,92	-12,16
Perioada 1.I-30.IX	-9,58	-9,30	-19,07	-11,60

Sursa: www.cnpas.org

2.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe grupe de cuantum al pensiei

Numărul pensionarilor agricultori a scăzut continuu în perioada 1.I - 30. IX 2015 (anexa nr.3), ajungând în septembrie la 453.267 persoane, față de 487.992 persoane în ianuarie (-34.725 persoane, respectiv -7,11%).

Referindu-ne la evoluția numărului pensionarilor agricultori pe grupe, în funcție de cuantumul pensiei, situația a fost următoarea:

- pentru pensiile de până la 400 lei⁴, numărul minim al pensionarilor – s-a înregistrat în luna septembrie (241.966 pensionari reprezentând 53,38% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (263.732 pensionari reprezentând 54,04% din total); pentru pensiile cuprinse între 401 și 500 lei, numărul minim al pensionarilor agricultori a fost în luna septembrie (186.068 pensionari reprezentând 41,05% din total), iar numărul maxim în luna ianuarie 197.116 pensionari reprezentând 40,39% din total);
- pentru pensiile de peste 500 lei, numărul minim al pensionarilor s-a consemnat în luna septembrie (25.233 pensionari reprezentând

⁴ Începând cu data de 1 aprilie 2009, prin OUG nr. 6/2009, a fost instituită pensia socială minim garantată, în valoare de 300 lei, iar de la data de 1 octombrie 2009, cuantumul acesteia a fost majorat la 350 lei.

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în perioada 1.I-30.IX.2015

5,57% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (27.144 pensionari reprezentând 5,56% din total).

2.1.4. Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor agricultori

Numărul de decese în rândul pensionarilor agricultori la nivelul perioadei 1.I - 30. IX. 2015 a fost de 34.842 pensionari, în creștere cu 2,90% față de perioada 1.I - 30. IX. 2014, când numărul deceselor a fost de 33.859 pensionari (tabelul nr. 9).

În luna februarie 2015 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (4.862 pensionari), iar numărul minim de decese a fost în luna august (2.871 pensionari).

Tabelul nr. 9 Numărul de pensionari decedați, din sistemul agricultorilor, în perioada 1.I-30.IX 2015 comparativ cu perioada 1.I-30.IX 2014

- persoane -

Luna	Număr pensionari decedați	
	2014	2015
Ianuarie	2.889	2.990
Februarie	4.834	4.862
Martie	4.516	4.552
Aprilie	3.916	4.398
Mai	3.950	4.479
Iunie	4.066	4.000
Iulie	3598	3,476
August	3269	2,871
Septembrie	2821	3,214
Total – per	33.859	34.842

Sursa:www.cnpas.org

2.2. Evoluția cuantumului pensiilor

În ceea ce privește cuantumul pensiilor pentru persoanele care au lucrat în agricultură (tabelul nr.10), în luna septembrie 2015, s-a înregistrat o creștere a pensiei cu 5,54% față de luna septembrie 2014, valoarea nominală a acesteia fiind de 362 lei (față de 343 lei în septembrie 2014).

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în perioada 1 I - 30 IX 2015

Tabelul nr. 10 Cuantumul pensiilor de agricultori în luna septembrie a anilor 2015 și 2014

- lei -

Categorია de pensii		Pensia medie	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Cuantumul pensiilor (lei)	Sept 2015	362	381	223	167
	Sept 2014	343	362	213	159
Gradul de modificare a pensiilor (%)		5,54	5,25	4,69	5,03

Sursa: www.cnpas.org

Pentru toate tipurile de categorii de pensii, pensia a crescut.

În luna septembrie 2015, față de pensia de agricultor pentru limită de vârstă (381 lei), pensia medie (362 lei) a reprezentat 95,0%, pensia de invaliditate (223 lei) a reprezentat 58,5%, iar pensia de urmaș (167 lei) a reprezentat 43,8%.

Capitolul III

EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE PENSIONARI

În sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori (anexa nr. 4) numărul pensionarilor a avut o evoluție descendentă pe parcursul perioadei 1.I - 30. IX. 2015, de la 5.179.396 persoane în luna ianuarie 2015, la 5.133.308 persoane în luna septembrie 2015 (-46.088 persoane).

Față de perioadei 1I - 30 IX 2014, numărul mediu de pensionari a scăzut cu 47.262 pensionari (5.152.165 pensionari în perioada 1.I - 30. IX. 2015 față de 5.199.427 în perioada similară din 2014).

În perioada ianuarie – septembrie 2015, următoarele categorii de pensii au înregistrat evoluții strict descendente:

- numărul total de pensionari, cu o scădere de la 5.179.396 persoane, la 5.133.308 (-46.088 persoane);
- numărul pensionarilor cu pensie pentru limită de vârstă, cu o creștere de la 3.800.318 persoane, la 3.801.885 (-1.567 persoane);
- pensionarii cu pensie invaliditate cu o scădere totală de 25.203 persoane (de la 690.097 la 664.894);
- pensionarii urmași au scăzut continuu de la 575.250 la 559.167 persoane (-16.083).

Evoluția pensiilor anticipate, anticipate parțial și a pensiei de ajutor social, fiind specifice asigurărilor sociale de stat, au fost analizate în primul capitol.

Din totalul de 5.133.308 pensionari, în luna septembrie 2015, 2.356.184 pensionari (45,9%) au avut pensii sub pragul minim de trai decent⁵⁾ (689 lei), iar 1.650.021 pensionari (32,1%) au avut pensii sub pragul minim de subzistență (544 lei).

---

⁵ Valorile pragului minim de subzistență și al pragului minim de trai decent pentru pensionarul singur, total țară, sunt comunicate de Institutul de Cercetare a Calității Vieții și se referă la luna septembrie 2014

Tabelul nr. 11 Pensionarii cu pensii sub valoarea pragurilor decent și de subzistență în luna septembrie 2015

Praguri de venituri lunare	Valoarea maximă de referință (lei)	Numărul de pensionari sub valoarea pragurilor	Ponderea în total pensionari (%)
Nivelul minim de subzistență	544	1.650.021	32,14
Nivelul minim de trai decent	689	2.356.184	45,90
TOTAL	X	5.133.308	100,00

Sursa: www.cnpas.org

Numărul pensionarilor care în perioada analizată au avut pensii de 2000 lei și peste a fost în creștere de la 137.656 persoane în luna ianuarie 2015 la 139.973 persoane în luna septembrie 2015 (anexa nr. 4).

În ceea ce privește numărul total de decese pentru total pensionari (sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori), în perioada 1. I – 30. IX 2015, a fost de 179.745 persoane, în creștere față de perioada similară din 2014, cu 16.764 persoane, respectiv cu 10,3% (tabelul nr. 12).

Din datele lunare, rezultă că în luna martie 2015 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (25.797 pensionari), iar numărul minim a fost în luna ianuarie 2015 (11.067 pensionari).

Tabelul nr. 12 Numărul de pensionari decedați din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori, în perioada 1. I – 30.IX 2015 și în perioada 1. I – 30.IX 2014 - persoane -

Luna	Număr pensionari decedați	
	2014	2015
Ianuarie	9.876	11.067
Februarie	25.673	24.837
Martie	19.731	25.797
Aprilie	18.810	23.901
Mai	19.204	20.530
Iunie	20.040	18.922
Iulie	17.377	16.747
August	15.438	18.814
Septembrie	16.832	19.130
Total-per	162.981	179.745

Sursa: www.cnpas.org

Capitolul IV

VENITURILE ȘI CONSUMUL GOSPODĂRIILOR DE PENSIONARI ÎN TRIMESTRUL II 2015⁶

Datele prezentate în lucrarea "Veniturile și consumul populației în trimestrul II 2015", publicată de Institutul Național de Statistică, relevă faptul că o gospodărie de pensionari a avut un venit total mediu lunar de 2.057,9 lei (929,6 lei /persoană) și a efectuat cheltuieli totale medii lunare de 1.746,9 lei (802,0 lei /persoană).

Venitul mediu total lunar, de 2.057,9 lei, al unei gospodării de pensionari, în trimestrul II 2015, a reprezentat 77,5% din venitul mediu pe ansamblul gospodăriilor (2.654,7 lei).

Structura veniturilor totale ale gospodăriilor de pensionari s-a caracterizat prin ponderea destul de ridicată a pensiilor (1.173,8 lei) în veniturile totale (2.057,9 lei), respectiv 57,0%.

Veniturile din salarii brute și alte drepturi salariale au reprezentat 21,1% din veniturile totale. Veniturile în natură au avut o pondere de 15,0% în veniturile totale, iar contravaloarea consumului din resurse proprii⁷, 13,7%.

La formarea veniturilor totale au contribuit, de asemenea, veniturile din agricultură (vânzări de produse agroalimentare, animale și păsări, prestarea unor activități și încasări de la societăți și asociații agricole 1,6%), veniturile din activități neagricole independente (0,6%), veniturile din vânzarea de active din patrimoniul gospodăriei (0,4%), etc.

Nivelul mediu lunar al veniturilor bănești în trimestrul II 2015 (1.748,6 lei pentru gospodăria de pensionari și 777,8 lei pe persoană) a reprezentat 85,0% din totalul veniturilor medii ale gospodăriei de pensionari.

Cheltuielile totale ale gospodăriei de pensionari, în trimestrul II 2015, au fost în medie, de 1.746,9 lei lunar (802,0 lei pe persoană) și au reprezentat 84,9% din nivelul venitului mediu total lunar al acestei categorii de populație.

⁶ Datele prezentate în acest capitol sunt culese din lucrarea "Veniturile și consumul populației în trimestrul I 2015", publicată de Institutul Național de Statistică și se referă la gospodăriile de pensionari

⁷ Acestea reprezintă produse alimentare și nealimentare de proveniență agricolă și zootehnică, din producție proprie, care intră în consumul gospodăriilor, consumul din stoc, precum și din cele primite pentru munca prestată în alte gospodării sau primite de la rude, prieteni sau alte persoane.

Principala destinație a cheltuielilor gospodăriilor de pensionari, consumul, a reprezentat 1.170,7 lei pe gospodărie (542,7 lei pe persoană), cu o pondere în cheltuielile totale ale gospodăriei de pensionari de 67,0%.

Cheltuielile bănești de 1.465,9 lei, au reprezentat 83,9% în cheltuielile totale ale gospodăriei de pensionari. Dintre acestea cheltuielile pentru alimente și băuturi consumate au fost de 432,4 lei (36,9%), cheltuielile pentru cumpărarea mărfurilor nealimentare de 386,1 lei (33,0%) și cheltuielile pentru plata serviciilor de 352,2 lei (30,1%).

În totalul consumului de produse agroalimentare (224,9 lei pe persoană), pe primele locuri ale consumului pensionarilor s-au situat: carnea și preparatele din carne (24,4%), cerealele și produsele din cereale (17,2%, din care pâinea și produsele de franzelărie au reprezentat 11,8% din total), brânzeturile și smântâna (7,3%), legumele (7,3%), lapte (6,8%), fructele (5,5%), și grăsimile (3,6%), care însumate au reprezentat 72,1% din totalul consumului de produse agroalimentare

Din totalul cheltuielilor pentru cumpărarea mărfurilor nealimentare (394,0 lei pentru gospodăria de pensionari), 25,5% s-au alocat produselor medicale, aparatelor și medicamentelor, 14,2% țigărilor, tutunului, articolelor și accesoriilor pentru fumat, 9,5% combustibililor solizi, 8,5% carburanților și lubrifianților, 8,0% produse pentru întreținerea curentă a locuinței, 6,3% îmbrăcăminte, 1,3% cărți, ziare, papetărie, care însumate au reprezentat 73,3% din total cheltuielilor pentru cumpărarea mărfurilor nealimentare.

Din totalul cheltuielilor pentru plata serviciilor (499,9 lei pentru gospodăria de pensionari), energia electrică a reprezentat 18,9%, gazele naturale 17,6%, serviciile de telefonie 15,9%, apă, canal salubritate și servicii comunale 10,6%, energie termică 6,6%, servicii de transport 6,1%, abonamente radio-tv 4,9%, servicii de sănătate 4,3%, care însumate au reprezentat 84,9% din totalul cheltuielilor pentru plata serviciilor.

Capitolul V

CONCLUZII

În luna septembrie 2015 pensia medie a fost de 886 lei.

Din datele statistice prezentate în anexa nr. 8, în luna septembrie 2015, un număr de 1.650.021 (32,14%) pensionari de asigurări sociale de stat și agricultori s-au situat sub valoarea pragului minim de subzistență (544 lei) și 2.356.184 (45,90%) pensionari sub valoarea pragului minim de trai decent (689 lei).

În trimestrul II 2015, venitul total mediu lunar al unei gospodării a fost de 2.654,7 lei, iar pentru gospodăria de pensionari, a fost de 2.057,9 lei.

Totalul cheltuielilor bănești ale unei gospodării a fost de 2.005,5 lei, iar pentru gospodăria de pensionari au fost 1.465,9 lei. Venitul mediu total lunar al unei gospodării de pensionari a reprezentat 77,5% din venitul mediu pe ansamblul gospodăriilor. Cheltuielile bănești de consum ale gospodăriilor de pensionari au fost destinate în proporție de 36,9% mărfurilor alimentare, de 33,0% mărfurilor nealimentare și de 30,1% plății serviciilor.

Pe ansamblul gospodăriilor, în trimestrul II 2015, consumul mediu zilnic pe o persoană a fost de 2.395 calorii, formate din 81,4 grame protide, 85,5 grame lipide și 294,1 grame glucide. Consumul cel mai mare de calorii a fost înregistrat în gospodăriile de pensionari (2.558 calorii, formate din 87,6 grame protide, 91,8 grame lipide și 315,7 grame glucide).

Creșterea continuă a prețurilor pe parcursul perioadei 1.I-30.IX. 2015 a determinat inițial o depreciere a puterii de cumpărare a pensiilor, situație care s-a schimbat începând cu luna iunie când, prin reducerea de TVA puterea de cumpărare a pensiilor a înregistrat o creștere cu aproximativ 3 puncte procentuale.

La **mărfurile alimentare**, deși prețurile au scăzut în luna septembrie 2015, față de luna decembrie 2014, cu 6,95% pe total, s-au înregistrat creșteri de prețuri la: citrice și alte fructe meridionale(16,23%), fructe și conserve din fructe(7,48%) și cartofi(6,10%).

La **mărfuri nealimentare**, unde, prețurile au crescut în luna septembrie 2015, față de luna decembrie 2014, cu 1,42% pe total, s-au înregistrat creșteri la: gaze (7,43%), energie electrică (5,16%), tutun, țigări (2,81%), ceasuri,

aparate audio-video, articole sportive (1,37%), confecții (1,35%), mobilă (1,27%), articole de menaj (1,26%), țesături (1,21%), frigider și congelatoare (1,19%), săpun de rufe (1,18%), produse de uz casnic, mobilă (1,12%), încălțăminte (1,08%), tricotaje (1,07%), articole de galanterie, pasmanterie și mercurie (1,06%).

În sfera **serviciilor**, unde preturile au crescut în septembrie 2015, față de luna decembrie 2014, cu 1,41% pe total, s-au înregistrat creșteri la: apa, canal și salubritate (4,64%), îngrijire medicală (3,35%), alte servicii (3,34%), transport urban (2,37%), reparații auto, electronice și lucrări foto (1,78%), igienă și cosmetică (1,71%), transport interurban – abonamente auto (1,56%), transport interurban – rutier (1,40%), plata cazării în unități hoteliere (1,26%), confecționat și reparat îmbrăcăminte și încălțăminte (1,26%), alte servicii cu caracter industrial (1,13%).

Deși puterea de cumpărare a crescut sensibil, datorită nivelului scăzut al pensiilor **o mare parte din populația vârstnică din România continuă să nu dispună de resurse financiare suficiente pentru o viață decentă**, iar calitatea vieții acestei categorii de populație înregistrează o continuă degradare. Cheltuielile strict necesare pentru alimente, întreținerea locuinței, precum și a serviciilor de sănătate sunt apăsătoare, astfel încât, în condițiile în care nu există un sprijin consistent din partea statului, preocupările pentru participarea la viața socială și culturală a populației vârstnice rămân reziduale.

Situația grea, în care se găsește astăzi o bună parte a vârstnicilor din România, considerăm că se datorează în principal următoarelor aspecte:

- sistemul de servicii sociale și medico-sociale este reglementat în mod fragmentat, asistența persoanelor vârstnice singure, care nu se mai pot autogospodări, și a celor cu deficiențe (ca grupuri principale de risc) nu se realizează coordonat într-un sistem articulat de servicii și instituții care, prin cooperare permanentă, să poată asigura serviciile necesare;
- persoanele vârstnice fără afecțiuni majore de sănătate sunt obligate să participe la acțiuni aducătoare de venit pentru asigurarea traiului zilnic;
- veniturile insuficiente ale pensionarilor fac ca aceștia să nu mai poată acoperi cheltuielile strict necesare pentru procurarea medicamentelor, de întreținere a sănătății și pentru plata unor servicii și analize medicale în ambulatoriu sau în spitale;

- protecția socială a vârstnicilor nu se asigură pe baza unui program național aprobat de Parlament, cu obiective și termene precise, ceea ce face ca aceasta să rămână cu mult sub nivelul european.

De asemenea, în România nu au fost încă dezvoltate și aplicate programe care să vizeze pregătirea pentru pensionare și identificarea posibilităților de menținere a unei vieți active și a unei participări sociale semnificative pentru persoanele vârstnice, iar preocupările în acest sens au rămas la nivel de inițiative singulare.

Pe domenii de interes pentru persoanele vârstnice se evidențiază în mod expres următoarele probleme majore:

- **Pensii și asigurări sociale**

Nivelul pensiilor în sistemul public se menține mic față de cel al salariilor (pensia medie de asigurări sociale de stat a reprezentat în luna septembrie 2015 numai 34,9% din salariul mediu brut), în condițiile în care și salariile sunt departe de ceea ce ar fi necesar nu doar pentru un trai decent ci și pentru a constitui un mijloc stimulatив de atragere a forței de muncă.

Sistemul public de pensii din România se găsește, în prezent, într-o situație critică, cu deficite financiare curente și oferă pensii în cuantum insuficient unui trai decent pentru o mare parte a pensionarilor.

- **Reglementări legislative:**

Nu există o lege cadru pentru protecția drepturilor persoanelor vârstnice armonizată cu actuala Lege a asistenței sociale nr. 292/2011 și nici reglementări specifice și punctuale prin aplicarea cărora să se asigure:

- luarea în considerare a particularităților, definițiilor și procedurilor stabilite în legislația Uniunii Europene pentru corespondența organizatorică, funcțională și administrativă cu practicile din celelalte țări în domeniul protecției sociale a persoanelor vârstnice;
- detalierea în mod clar a tuturor drepturilor persoanelor vârstnice și a modului de acces la acestea;
- extinderea sistemului de facilități și accesibilități punctuale acordate vârstnicilor, reglementarea condițiilor de acordare a acestora și stabilirea instituțiilor implicate și desemnate să le soluționeze solicitările;

Capitolul VI

PROPUNERI

În domeniul sistemului public de pensii sunt necesare următoarele măsuri:

- Aplicarea de practici flexibile de lucru care să încurajeze persoanele vârstnice să rămână sau să reintre pe piața muncii;
- Instituirea de norme și convenții care să permită prelungirea vieții active, dincolo de 65 de ani, cu beneficii fiscale și sociale atât pentru vârstnici, cât și pentru angajatori;
- Eliminarea obligativității pensionării la atingerea vârstei legale de pensionare;
- Desființarea pensiei anticipate și parțial anticipate;
- Renunțarea la Pilonul II de pensii și recuperarea sumelor transferate, sau cel puțin sistarea plăților către acest pilon pentru o perioadă de 5 ani. Aceasta se impune cu atât mai mult prin faptul că nici una din companiile beneficiare nu este garantată de statul de care aparține, iar gradul de risc evaluat la nivelul UE pentru companiile din România este între 50,0% și 80,0%.
- În perspectivă, motivarea și încurajarea angajaților și angajatorilor să participe la Pilonul III⁸ de pensii, cu avantajul unor beneficii de natură fiscală pentru aceștia, iar pentru angajat cu avantajul acumulării și fructificării contribuțiilor strânse de-a lungul vieții, în conturile personale din cadrul fondului de pensii facultative, contribuții pe care le va putea folosi din momentul pensionării;
- Menținerea pe termen scurt și creșterea (pe termen lung) a numărului de angajați cu forme legale prin politici active în sfera ocupării forței de muncă, investiții (care să creeze noi locuri de muncă și să crească veniturile);

---

⁸ **Pilonul III** este denumirea dată sistemului de pensii facultative, administrate de companii private, sistem bazat pe conturi individuale și aderare facultativă. Participarea la pensiile facultative din acest pilon nu este interzisă în funcție de vârstă.

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultorii în perioada 1 I - 30 IX 2015

- Inițierea de măsuri concrete de combatere a muncii integrale sau parțiale în economia ascunsă (multe firme private își plătesc angajații la nivelul salariului minim pe economie, cu contracte parțiale de muncă);
- Creșterea numărului de contribuabili prin atragerea celor care lucrează în agricultură sau ca liber întreprinzători și care în prezent sunt neasigurați, precum și prin includerea altor categorii de persoane care obțin venituri.

Alte propuneri care să vină în sprijinul populației vârstnice în scopul asigurării unui trai decent:

- aplicarea de măsuri active, pentru eliminarea riscului de excluziune socială a persoanelor vârstnice rămase singure, fără familie (inclusiv din mediul rural);
- extinderea modalităților de soluționare a problemelor vârstnicilor prin introducerea de beneficii, facilități și accesibilități ce se pot acorda acestora, reglementarea condițiilor de sprijin a celor în dificultate și stabilirea instituțiilor implicate și obligate să le soluționeze solicitările;
- acordarea unei atenții deosebite persoanelor în vârstă cu risc ridicat de sărăcie, persoanelor vârstnice dependente, minorităților etnice, precum și celor care au lucrat pe cont propriu sau în economia informală.

Bibliografie:

- Comunicatul Institutului Național de Statistică privind valoarea coșului de consum lunar al pensionarului singur, total țară, calculat la prețurile lunii iulie 2015;
- Comunicatul Institutului de Cercetare a Calității Vieții privind valoarea nivelului minim de subzistență și a nivelului minim de trai decent al pensionarului singur, total țară, calculate la prețurile lunii septembrie 2015;
- Comunicatul de presă nr.258 din 10 octombrie 2015 al Institutului Național de Statistică privind indicele prețurilor de consum în luna septembrie 2015;
- Comunicatul de presă nr.274 din 6 noiembrie 2015 al Institutului Național de Statistică privind câștigul salarial mediu în luna septembrie 2015;
- Bazele de date tempo-online ale Institutului Național de Statistică ;

A n e x e